

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/51/2023
Identifikačné číslo spisu: 6121010030
Dátum vydania rozhodnutia: 13.03.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Zeleňaková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6121010030.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci obvinenej Z. Y., pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 13. marca 2024, o dovolaní obvinenej Z. Y. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. januára 2022, sp. zn. 4To/92/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej Z. Y. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 30. júna 2021, sp. zn. 5T/2/2021 bola obvinená Z. Y. (ďalej tiež „obvinená“ alebo „dovolateľka“) uznaná vinnou v bode 1, 2 rozsudku okresného súdu z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. b) Trestného zákona v súbehu s pokračovacím prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, v bode 3 rozsudku okresného súdu z prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona a v bode 4 rozsudku okresného súdu z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedený v bodoch 1 až 4 rozsudku súdu prvého stupňa.

Za to okresný súd uložil obvinenej podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, pre výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň súd prvého stupňa uložil obvinenej podľa § 61 ods. 1 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 3 (troch) rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd uložil obvinenej nahradiť poškodenému S. Q. škodu

vo výške 365,27 eur, poškodenému S. A. škodu vo výške 1.601,19 eur a poškodenému P. N. N.. G. G. škodu vo výške 340 eur s tým, že podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodeného S. Q. odkázal so zvyškom jeho nároku na náhradu škody na civilný proces.

Proti rozsudku okresného súdu podal prokurátor odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku uznal obvinenú vinnou v bode 1) a 2) z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. e) Trestného zákona, v bode 3) z prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona a v bode 4) z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedený pod bodmi 1) až 4) v rozsudku okresného súdu, za čo obvinenej podľa § 245 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Trestného zákona a § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov, pre výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia s tým, že ostatné výroky napadnutého rozsudku zostali nedotknuté.

Proti naposledy uvedenému rozsudku krajského súdu podala obvinená, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Juraja Žembu, PhD., advokáta so sídlom v Brezne, ČSA 5, vo svoj prospech, dovolanie, a to z dôvodov plynúcich z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinená, prostredníctvom svojho obhajcu, namietala, že trest jej bol správne vymeraný súdom prvého stupňa, ktorý, podľa jej názoru, správne konštatoval, že spôsob spáchania „vlámaním“ sa v jej prípade z hľadiska úmyslu nevzťahoval na poškodzovanie cudzej veci, ale tento kvalifikačný znak bol správne súdom prvého stupňa pričítaný k prečinu krádeže, pričom odvolací súd jej konanie nesprávne právne posúdil používajúc v tejto súvislosti stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spisovej značky Tpj 78/2011, ktoré mal považovať za prekonané a obsolentné, odporujúce jednej zo základných právnych zásad trestania páchatel'ov podľa príslušných skutkových podstát miernejších trestných činov, ale hlavne by prichádzal do úvahy vtedy, ak by tento kvalifikačný znak bol prítomný u obidvoch trestných činov. Poukazujúc na znenie ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku obvinená ďalej namietala, že okresná prokurátorka, ale aj odvolací súd sa nevysporiadali v rovnakej miere so všetkými okolnosťami svedčiacimi v jej prospech a obmedzili sa len na skúmanie skutočností a okolností svedčiacich v jej neprospech. Zdôraznila, že spáchanie skutkov nepoprela, avšak nestotožnila sa s tým, ako bolo jeho konanie kvalifikované zo strany odvolacieho súdu, v dôsledku čoho jej bol následne uložený neprimerane prísny trest. Uviedla, že orgány činné v trestnom konaní a súdy majú v rámci skúmania skutkového stavu skúmať aj vzájomný vzťah medzi úmyslom a trestným činom, ku ktorého spáchaniu, respektíve dokonaniu smeruje. V tejto súvislosti vyjadrila názor, že už súd prvého stupňa jej úmysel ustálil správne, keď ho vzťahoval výlučne na krádež vlámaním a nie na poškodzovanie cudzej veci, pričom jej konaním bola spôsobená len malá škoda a v dôsledku toho, že osobitný kvalifikačný znak vlámania bol nesprávne presunutý do trestného činu poškodzovania cudzej veci, došlo k nadhodnoteniu právnej kvalifikácie jej konania, pritom motívom a priamym úmyslom konania v jej prípade bolo odcudzit' predmetné veci z motorových vozidiel, teda spáchanie trestného činu poškodzovania cudzej veci bolo prostriedkom pre spáchanie trestného činu krádeže, keďže poškodenie cudzej veci jej umožnilo zmocniť sa cudzej veci, preto kvalifikačný znak spáchania trestného činu vlámaním by mal byť, podľa jej názoru, súčasťou trestného činu krádeže a nie súčasťou trestného činu poškodzovania cudzej veci, v dôsledku toho v rozpore s princípom „ne bis in idem“ jej bol duplicitne pričítaný kvalifikačný znak vlámania pri krádeži i pri poškodzovaní cudzej veci, čo vyústilo v neprimerane prísny trest a v neprimeraný zásah do princípu právnej istoty a katalógu práv vyplývajúcich z doktríny legitímnych očakávaní. V tejto súvislosti obvinená poukázala na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/2006 a PL. ÚS 10/2004.

Na základe vyššie uvedených dôvodov dovolateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím vyslovil, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 212 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, § 245 ods. 3 Trestného zákona a § 138 písm. e) Trestného zákona, v neprospech obvinenej a aby zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

K dovolaniu Obvinenej sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „prokurátor“), ktorý konštatoval, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu obvinená dovolanie už raz podala s tým, že bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Tdo/73/2022 zo 7. decembra 2022 odmietnuté, a preto s poukazom na ustanovenie § 372 ods. 2 Trestného poriadku už obvinená ďalšie dovolanie podať nemôže.

Obvinená v replike k vyjadreniu prokurátora uviedla, že jej prvé dovolanie bolo odmietnuté a nie zamietnuté, a preto v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 792/2014 má právo podať ďalšie dovolanie s tým, že jeho podanie považuje za dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinená pred podaním dovolania využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Z predloženého spisu, ako na to napokon poukázal aj prokurátor, je zrejmé, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu obvinená už raz dovolanie podala s tým, že toto dovolanie bolo uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 5Tdo/73/2022 zo 7. decembra 2022 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

Je pravdou, že v takomto prípade, keďže dovolanie nebolo zamietnuté podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, obvinená môže proti napadnutému rozsudku krajského súdu podať ďalšie dovolanie [výkladom

„a contrario“ (opakom) ustanovenia § 372 ods. 2 Trestného poriadku], avšak v takomto prípade je dovolací súd povinný vecne sa vysporiadať len s takými námietkami, ktoré neboli predmetom predchádzajúceho dovolacieho konania, a to z dôvodu, že dovolací súd nemôže preskúmavať zákonnosť a odôvodnenosť svojho skoršieho rozhodnutia, keďže proti nemu nie je opravný prostriedok prípustný (§ 392 ods. 2 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom R 51/2021.

Porovnajúc obsah dovolacích námietok v predchádzajúcom (5Tdo/73/2022) a terajšom dovolacom konaní je zrejmé, že teraz podané dovolanie je vo svojej podstate len zopakovaním dovolacích námietok už skôr podaného dovolania, ktoré už boli predmetom dovolacieho konania vedeného najvyšším súdom pod spisovou značkou 5Tdo/73/2022, najvyšší súd sa nimi už zaoberal a poskytol na ne primeranú odpoveď (obvinená netvrdí, že by tomu tak nebolo, v podstate len žiada, aby najvyšší súd opätovne tie isté dovolacie námietky posúdil). V predchádzajúcom dovolacom konaní (5Tdo/73/2022) sa najvyšší súd nezaoberal akurát námietkou, že postupom krajského súdu malo dôjsť k neprimeranému zásahu do princípu právnej istoty a práv vyplývajúcich z doktríny legitímnych očakávaní. Vzhľadom ale na to, že najvyšší súd v predchádzajúcom konaní dospel k záveru, že krajský súd postupoval správne a ustálené konanie obvinenej správne právne kvalifikoval, teda, že nezasiahol do žiadneho jej práva, tento argument sám osebe bez konštatovania naplnenia obvinenou namietaných pochybení v smere právnej kvalifikácie ustáleného skutku, nemá opodstatnenie (ak krajský súd správne právne kvalifikoval ustálený skutok, nemohol takýmto postupom zasiahnuť ani do princípu právnej istoty, ale ani do práv vyplývajúcich z doktríny legitímnych očakávaní obvinenej).

Vzhľadom na to, že najvyšší súd sa námietkami obvinenej obsiahnutými v podanom dovolaní už raz zaoberal v konaní pod spisovou značkou 5Tdo/73/2022 s tým, že dovolanie, ktoré ich obsahovalo, postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku uznesením zo 7. decembra 2022 odmietol, pričom proti tomuto rozhodnutiu v súlade s ustanovením § 392 ods. 2 Trestného poriadku opravný prostriedok prípustný nie je, najvyšší súd nemal právomoc správnosť rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Tdo/73/2022 zo 7. decembra 2022 preskúmať a opätovne sa opakovanými námietkami obvinenej zaoberať.

Obvinená Z. Y. preto skutočnosťami, ktoré uviedla vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnila dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v dôsledku čoho Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jej dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.